

شیوه نامه اجرایی آیین نامه یکپارچه آموزشی مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی مصوب شورای آموزشی دانشگاه صنعتی سهند (سال ۱۳۹۷)

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد ماده ۲ "سیاست‌ها و ضوابط اجرائی حاکم بر آمایش آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران" (موسوم به طرح آمایش) مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و ابلاغیه شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱ معاونت محترم آموزشی وزارت عتف، شیوه نامه اجرایی آیین نامه یکپارچه آموزشی مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ویژه دانشگاه صنعتی سهند به شرح زیر تدوین و جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. این شیوه نامه در دو بخش مواد عمومی و مواد اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تدوین و ارایه می‌شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این شیوه نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا به علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی دانشگاه است.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی‌های عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت، استعدادهای درخشان، و انتقال از دانشگاه‌های خارج از کشور به دانشگاه صنعتی سهند می‌باشد.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است برای دوره‌ای که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نموده است دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر مقطع تحصیلی صرفاً یک‌بار امکان‌پذیر است.

تبصره ۵. دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه یا به دست نیاوردن نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، موظف به پرداخت شهریه درس مطابق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه می باشد.

ماده ۶. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس دوره های تحصیلی حضوری، الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ (سه شانزدهم) جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس غیبت کند، نمره آن درس صفر خواهد شد. در صورتیکه به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود صفر اعمال شده از کارنامه دانشجو حذف می شود.

تبصره ۲. تشخیص موجه و غیر موجه بودن غیبت در جلسه امتحان پایانی نیمسال تحصیلی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه می باشد. گزارش دلایل غیبت در جلسه امتحان پایانی به همراه مدارک مورد نیاز بایستی حداکثر سه روز پس از تاریخ برگزاری امتحان مربوطه تسلیم اداره آموزش گردد. مدارک و دلایل غیبت که بعد از موعد مقرر ارایه گردد مورد بررسی قرار نمی گیرند.

ماده ۷. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط عضو هیئت علمی یا مدرس همان درس و بر اساس میزان حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۵. برگزاری آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی برای کلیه دروس نظری الزامی است.

بخش دوم: مواد اختصاصی

فصل اول: نظام آموزشی

ماده ۸. آموزش در دانشگاه صنعتی سهند مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود، هر واحد درس نظری، عملی یا آزمایشگاهی، کارگاهی و عملیات صحرایی، مقدار درسی است که مفاد آن به ترتیب طی ۱۶ ساعت، ۳۲ ساعت و ۴۸ ساعت در طول هر نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی طبق برنامه مصوب هر رشته/گرایش تحصیلی تدریس می شود.

ماده ۹. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و در صورت لزوم یک دوره تابستانی است که به ترتیب ۱۶ هفته آموزشی برای هر نیمسال تحصیلی و ۶ هفته آموزشی برای دوره تابستانی در نظر گرفته می شود.

تبصره ۵. مدت امتحانات پایان نیمسال تحصیلی و دوره تابستان جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

ماده ۱۰. تحصیل همزمان دانشجوی مقطع تحصیلی کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

تبصره ۱: دانشجوی مقطع تحصیلی کارشناسی می تواند همزمان، در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، تحصیل کند.

تبصره ۲: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان مقطع تحصیلی کارشناسی بر اساس مصوبات مراجع قانونی وزارت

فصل دوم: واحدهای درسی

ماده ۱۱. حداقل تعداد واحدهای درسی مصوب برای هر یک از مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و پیوسته مطابق سرفصل مصوب هر رشته/گرایش می باشد.

ماده ۱۲: دانشگاه موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیأت علمی مرتبط به رشته/گرایش تحصیلی دانشجو را به عنوان «استاد راهنمای آموزشی» تعیین و براساس ساز و کار مصوب دانشگاه، بر نحوه عملکرد او نظارت کند.

ماده ۱۳. دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی و در زمان اعلام شده (مطابق تقویم آموزشی دانشگاه) برای ثبت نام و انتخاب واحد اقدام نماید.

تبصره ۵. به دانشجویانی که تا حداکثر یک هفته پس از مهلت مقرر برای ثبت نام/انتخاب واحد مراجعه نمایند با رعایت سایر مقررات آموزشی، حداکثر ۱۴ واحد درسی در قالب انتخاب واحد با تأخیر قابل ارایه است.

ماده ۱۴. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است با رعایت پیش نیاز و هم نیازی دروس، حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی را انتخاب نماید و تعداد واحد مجاز انتخابی برای دوره تابستان حداکثر ۶ واحد درسی می باشد.

تبصره ۱. اگر میانگین نمرات دانشجو در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در اینصورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی ذیربط می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را برای نیمسال تحصیلی بعدی انتخاب نماید.

تبصره ۲. دانشجویانی که در شرف دانش آموختگی باشند (برای فراغت از تحصیل ۲۴ واحد باقیمانده یا کمتر داشته باشند) به شرط عدم مشروطی در نیمسال قبل، می توانند کلیه واحدهای باقیمانده را انتخاب نمایند. در صورتیکه یکی از دروس از ۲۴ واحد باقیمانده با دروس دیگر تداخل داشته باشد و یا توسط دانشکده مربوطه ارایه نشده باشد دانشجو در صورت گذراندن کلیه واحدهای انتخابی، می تواند درس مذکور را به صورت معرفی به استاد اخذ نموده و بگذراند.

ماده ۱۵. تعداد واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (بجز آخرین نیمسال) نباید کمتر از ۱۲ واحد درسی باشد در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب شده اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو بی تأثیر خواهد بود (به عبارت دیگر در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو در آن نیمسال کمتر از ۱۲ باشد مشروط محسوب نمی شود و اگر ۱۷ و یا بالاتر باشد ممتاز به حساب نمی آید).

ماده ۱۶. در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی، برای دانش آموختگی حداکثر دو عنوان درس نظری باقیمانده داشته باشد با تأیید گروه آموزشی ذیربط و رعایت سقف مجاز واحدهای آن نیمسال و رعایت مفاد تبصره ۲ ماده ۱۴، می تواند دروس باقیمانده را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

ماده ۱۷. در صورتیکه دانشجو جهت فراغت از تحصیل تا حداکثر ۸ واحد باقیمانده داشته باشد و فراغت از تحصیل وی منتهی به نیمسال تابستان شود می تواند تمامی واحدهای باقیمانده (حداکثر ۸ واحد) را با تایید گروه آموزشی مربوطه در نیمسال تابستان انتخاب نموده و بگذراند.

تبصره ۱. سقف ۸ واحد مورد نظر برای فراغت از تحصیل دانشجو در نیمسال تابستان شامل دو عنوان درس معرفی به استاد نیز می شود.

تبصره ۲. چنانچه دانشجویی قبلا یک درس عملی- نظری را اخذ نموده ولی نمره قبولی کسب نکرده باشد به شرطی که دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد می تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۱۸. دانشگاه اختیار دارد با نظر دانشکده مجری حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۱۹. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس برای هر رشته و مقطع تحصیلی با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) آنها طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است.

ماده ۲۰. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به پیش نیاز و هم نیاز (تقدم و تأخر) دروس، معاف است.

ماده ۲۱. در صورتی که دانشجو در درس پیشنهاد مردود شود می تواند با تایید استاد راهنما و دانشکده مربوطه، درس/دروس بعدی را در نیمسال های آتی به صورت هم نیاز با درس پیشنهاد انتخاب نماید. در این صورت امکان حذف درس پیشنهاد در طول نیمسال وجود نخواهد داشت.

فصل سوم: طول مدت تحصیل

ماده ۲۲. حداکثر مدت مجاز تحصیل در مقطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ سال و در مقطع کارشناسی پیوسته ۴ سال می باشد.

تبصره ۱. در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، مدت مجاز تحصیل برای مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر یک نیمسال و برای مقطع کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال قابل افزایش است. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲. در صورت تمدید سنوات، دانشجویان دوره روزانه ملزم به پرداخت شهریه ثابت و متغیر همانند دانشجوی نوبت دوم و بر اساس مصوبه هیات امنای دانشگاه خواهند بود.

فصل چهارم: حذف و اضافه

ماده ۲۳. برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تاریخ و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمرات دروس، تاریخ تجدید نظر و ... بر عهده شورای آموزشی دانشگاه می باشد.

ماده ۲۴. دانشجو می‌تواند در مهلت حذف و اضافه مصوب شورای آموزشی با رعایت سایر مقررات و با تأیید استاد راهنما، در هر نیمسال تحصیلی حداکثر دو عنوان درس را حذف و دو عنوان درس دیگر را به واحدهای انتخابی خود اضافه نماید.

ماده ۲۵. دانشجو می‌تواند تا دو هفته مانده به پایان نیمسال تحصیلی، یکی از دروس نظری خود را با تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی مربوطه حذف کند، مشروط به اینکه اولاً: غیبت دانشجو بیش از $\frac{3}{16}$ (سه شانزدهم) جلسات تشکیل شده آن درس نباشد و ثانیاً: با حذف درس مذکور، تعداد واحدهای باقیمانده به کمتر از ۱۲ واحد نرسد.

ماده ۲۶. حذف کلیه دروس دانشجو در یک نیمسال تنها در صورتی مجاز است که دانشجو بنا به تشخیص شورای آموزشی قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. احتساب و یا عدم احتساب آن نیمسال در سنوات مجاز تحصیلی دانشجو بر عهده شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

ماده ۲۷. ارزیابی تحصیلی دانشجو در هر درس، به تشخیص مدرس همان درس و بر اساس میزان حضور، میزان فعالیت‌های کلاسی دانشجو، انجام تکالیف و نتایج آزمون‌های به عمل آمده در طول نیمسال و آزمون پایانی هر نیمسال تحصیلی انجام می‌پذیرد.

تبصره ۵. برگزاری امتحانات پایان نیمسال برای هر درس نظری الزامی است.

ماده ۲۸. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ می‌باشد. حداقل میانگین قابل قبول در هر نیمسال تحصیلی نیز ۱۲ بوده و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد دانشجو مشروط محسوب می‌شود.

ماده ۲۹. چنانچه دانشجو در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند و در نیمسال‌های بعدی درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند نمرات مردودی در کارنامه آموزشی وی ثبت شده و در محاسبه میانگین آن نیمسال مؤثر خواهد بود اما در محاسبه میانگین کل بی‌اثر خواهد بود و صرفاً نمره قبولی درس/دروس ملاک محاسبه میانگین کل دانشجو خواهد بود.

تبصره ۱. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

تبصره ۲. گذراندن دروس با نمره بالای ۱۰، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو را خنثی نمی‌کند.

ماده ۳۰. نمرات هر درس بایستی توسط مدرس همان درس حداکثر ۵ روز پس از برگزاری آزمون پایانی آن در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت نهایی شود و نسخه چاپی آن بدون قلم خوردگی و با امضای استاد درس و تأیید ریاست دانشکده مربوطه به اداره آموزش دانشگاه ارسال گردد.

تبصره ۵. دانشجو می‌تواند تا حداکثر ۴۸ ساعت پس از ثبت موقت نمره توسط استاد درس در سامانه آموزشی دانشگاه، درخواست بازنگری در نمره مورد نظر را از طریق همین سامانه ثبت نماید و مدرس درس نیز موظف است قبل از ثبت نهایی نمرات به

درخواست های تجدید نظر رسیدگی نماید. بدیهی است که پس از ثبت نهایی نمرات توسط مدرس، امکان تغییر نمره به هیچ وجه وجود نخواهد داشت.

فصل ششم: مشروطی

ماده ۳۱. میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال نباید کمتر از ۱۲ باشد، در غیر این صورت انتخاب واحد دانشجو در نیمسال بعدی به صورت مشروط خواهد بود.

ماده ۳۲. چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود و در نیمسال بعدی حداکثر می تواند تا ۱۴ واحد درسی را انتخاب نماید.

ماده ۳۳. چنانچه دانشجویی در مقطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در مقطع کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۴. تصمیم گیری در خصوص ادامه تحصیل دانشجو در صورت داشتن مشروطی بیش از حد مجاز در هر مقطع تحصیلی بر عهده کمیسیون موارد خاص دانشگاه می باشد.

تبصره ۱. درخواست ادامه تحصیل دانشجویانی که به علت مشروطی بیش از حد مجاز در شرایط اخراجی قرار می گیرند فقط در صورتی قابل طرح در کمیسیون موارد خاص دانشگاه خواهد بود که میانگین کل (معدل کل) آنها کمتر از ۱۰ نباشد.

تبصره ۲. دانشجویان دوره روزانه که به علت مشروطی بیش از حد مجاز در شرایط اخراجی قرار می گیرند در صورت اخذ مجوز ادامه تحصیل از طریق کمیسیون موارد خاص دانشگاه یا استانی، ملزم به پرداخت شهریه، اعم از ثابت و متغیر به نرخ دوره نوبت دوم (شبانه) و براساس مصوبه هیات امنای دانشگاه می باشند.

فصل هفتم: مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۳۵. دانشجو می تواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای دو نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده نماید. مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات مجاز تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۲. مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد و شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۳۶. ترک تحصیل و عدم انتخاب واحد در هر نیمسال تحصیلی بدون کسب اجازه از دانشگاه، انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجوی منصرف از تحصیل حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت.

تبصره ۵. تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل این قبیل از دانشجویان در صورتی که بیش از یک سال از عدم مراجعه آنها نگذشته باشد بر عهده کمیسیون موارد خاص دانشگاه خواهد بود.

ماده ۳۷. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در مقطع تحصیلی کارشناسی پیوسته، بیش از واحدهای مورد نیاز مقطع تحصیلی کاردانی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی گذرانده باشد بنابه درخواست دانشجو، دانشگاه می‌تواند دروسی را مبنای محاسبه میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار دهد که میانگین کل دانشجو به ۱۲ و یا بالاتر برسد.

تبصره ۲. صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود یا عدم وجود مقطع کاردانی رشته/گرایش مورد نظر دانشگاه انجام می‌شود.

فصل هشتم: شرایط انتقال، مهمانی و تغییر رشته

ماده ۳۸. انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک موسسه آموزش عالی به موسسه آموزش عالی دیگر در همان رشته و همان مقطع تحصیلی بر اساس آیین نامه مهمانی و انتقال به شماره ۴۱/۳/۸۸۴۴۱ مورخ ۹۲/۰۳/۲۰ می‌باشد.

ماده ۳۹. مهمانی به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو ولو به طور موقت، با موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد و در چهارچوب آیین نامه ابلاغی به شماره ۴۱/۳/۸۸۴۴۱ مورخ ۹۲/۰۳/۲۰ ممکن خواهد بود.

ماده ۴۰. دانشجوی مقطع تحصیلی کارشناسی در طول دوره تحصیل، می‌تواند با احراز تمامی شرایط چهارگانه ذیل از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر در همان دانشگاه تغییر رشته/گرایش دهد:

الف: در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذیربط، حداقل امتیاز رشته مورد نظر را بر اساس کارنامه انتقال توأم با تغییر رشته (کارنامه محرمانه) کسب کرده باشد.

ب: حداقل دو نیمسال و حداکثر پنج نیمسال تحصیلی را در رشته/گرایش قبلی گذرانده باشد.

ج: دانشکده‌های مبدا و مقصد و شورای آموزشی دانشگاه با آن موافقت نماید.

د: هزینه واحدهایی را که معادل سازی نشوند (مورد پذیرش در رشته/گرایش جدید قرار نگیرند) پرداخت نماید.

تبصره ۱. تغییر رشته/گرایش، سقف سنوات مجاز تحصیلی دانشجو را افزایش نمی‌دهد.

تبصره ۲. واحدهای پذیرفته نشده، بدون احتساب در میانگین کل در کارنامه آموزشی دانشجو درج شده و نیمسال‌های مشروطی در رشته/گرایش قبلی خنثی نخواهد شد.

تبصره ۳. دانشجو در هر مقطع تحصیلی فقط برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط این ماده تغییر رشته یا گرایش دهد. بدیهی است که پس از موافقت نهایی با تغییر رشته/گرایش دانشجو، امکان بازگشت وی به رشته/گرایش قبلی به هیچ وجه میسر نخواهد بود.

ماده ۴۱. تغییر رشته از مقاطع تحصیلی پایین به مقاطع بالاتر، از غیر دولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی بر عکس آن مجاز است.

تبصره ۵. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می‌باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد ممنوع است.

ماده ۴۲. انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط تغییر رشته و انتقال و به شرط کسب موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد، در طول دوره فقط برای یکبار امکان پذیر است.

فصل نهم: معادل سازی واحدهای گذرانده

ماده ۴۳. در صورت انتقال دانشجویی، واحدهای گذرانده در دانشگاه مبدأ که با نمرات ۱۲ و بالاتر می‌باشد عیناً در دانشگاه پذیرفته می‌شود.

ماده ۴۴. در صورت تغییر رشته، تطبیق واحد و معادل سازی دروس عمومی با حداقل نمره ۱۰ و سایر دروسی که دانشجوی رشته/گرایش قبلی با حداقل نمره ۱۲ گذرانده است بر عهده دانشکده مربوطه خواهد بود. بدیهی است که نمره معادل سازی و پذیرفته شده عیناً در کارنامه آموزشی دانشجوی درج شده و در محاسبه معدل کل و سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی منظور خواهد شد.

تبصره ۱. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می‌شود.

تبصره ۲. معادل سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم عرض زیر صورت می‌گیرد:

الف. واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری.

ب. نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیر حضوری

ج. غیر حضوری به غیر حضوری

ماده ۴۵. معادل سازی و پذیرفتن دروسی که قبول شدگان آزمون سراسری قبلاً در موسسات آموزش عالی و یا مقاطع تحصیلی دیگر گذرانده‌اند با رعایت شرایط ذیل مجاز است:

الف. موسسه آموزش عالی قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

ب. محتوای آموزشی دروس گذرانده شده با حداقل ۸۰٪ محتوای دروس مشابه دانشجوی در رشته جدید مطابقت داشته باشد و نمره دانشجوی در هر درس معادل سازی شده حداقل ۱۲ باشد.

پ. نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجوی در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی‌شود ولی در محاسبه میانگین کل دانشجوی محسوب خواهد شد.

ت. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده دانشجوی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیلی وی کاسته می‌شود.

فصل دهم: دانش آموختگی و فراغت از تحصیل

ماده ۴۶. دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این آیین نامه گذرانده باشد، دانش آموخته آن مقطع تحصیلی شناخته می‌شود و زمان ثبت نمره آخرین درس دانشجو در کارنامه آموزشی به عنوان تاریخ دانش آموختگی وی محسوب خواهد شد.

ماده ۴۷. ملاک دانش آموختگی برای مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و پیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره (دروس عمومی، پایه، اصلی و تخصصی) و داشتن حداقل میانگین کل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۵. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ و گذراندن مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس‌هایی که قبلاً با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است میانگین کل دروس خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره (مدرک مرسوم دانشگاهی) را دریافت کند. در غیر این صورت به این قبیل افراد، تنها گواهی واحدهای گذرانده تعلق خواهد گرفت.

فصل یازدهم: ضمانت‌های اجرایی آیین نامه

ماده ۴۸. مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن حسب مورد بر عهده معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و ریاست دانشکده مجری؛ و نظارت بر اجرای آن بر عهده معاون آموزشی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۱: در خصوص مواردی که در این شیوه نامه بلامتکلیف بوده و دستورالعمل صریحی برای آن ارایه نشده است تصمیم‌گیری بر عهده شورای آموزشی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۲: دانشجویان موظفند به تناوب از طریق مراجعه به سایت اینترنتی دانشگاه، تابلو اعلانات و دفاتر دانشکده‌ها به اطلاعیه‌ها و ضوابط جاری مقطع تحصیلی خود توجه نموده و نسبت به تطبیق روند تحصیلی خود با ضوابط جاری دانشگاه و وزارت متبوع اقدام نمایند. لازم به تاکید است که عدم اطلاع از مفاد آیین نامه مانع اعمال مقررات نخواهد بود.

ماده ۴۹. این شیوه نامه در یک مقدمه و ۴۹ ماده و ۳۵ تبصره در جلسه شماره ۴۵۳ مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۴ شورای آموزشی دانشگاه صنعتی سهند بررسی و به تصویب رسید و از تاریخ تصویب برای دانشجویان مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی ورودی سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ و بعد از آن لازم الاجرا می‌باشد و تمامی آیین نامه‌ها و بخشنامه‌های قبلی مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می‌شود. مفاد این شیوه نامه به ضرورت مقتضیات جدید و متناسب با تغییرات احتمالی در آیین نامه‌های وزارت متبوع و یا با درخواست بیش از دو سوم اعضای شورای آموزشی دانشگاه می‌تواند توسط شورای آموزشی دانشگاه مورد بازنگری قرار گیرد.

تعاریف شیوه نامه اجرایی آیین نامه آموزشی یک پارچه مقاطع مختلف تحصیلی

۱. **وزارت:** منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **دانشگاه:** منظور دانشگاه صنعتی سهند است.
۳. **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۴. **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۵. **دانش آموخته:** فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۶. **حضور:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۷. **غیرحضور:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۸. **نیمه‌حضور:** شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیرحضور به انجام می‌رسد.
۹. **شهریه پرداز:** منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۰. **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۱. **ترم تابستانی:** بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۲. **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب مراجع قانونی است.
۱۳. **واحد درسی:** ارزش مقداری درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت و کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا ترم تابستانی است و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.
۱۴. **درس جبرانی:** درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود.
۱۵. **مشروطی:** وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، معدل کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۶. **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۱۷. **گرایش تحصیلی:** به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.

۱۸. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می آید.
۱۹. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
۲۰. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
۲۱. **گروه آموزشی:** بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می شود.
۲۲. **شورای تحصیلات تکمیلی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست گذاری و برنامه ریزی راهبردی در امور تحصیلات تکمیلی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می شود.
۲۳. **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان نامه می شود.
۲۴. **شیوه آموزشی:** شیوه‌ای است که دانشجویان پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان نامه دانش آموخته می شود.
۲۵. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجویان آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می کند. در این شیوه دانشجویان نیمه حضوری یا غیرحضوری تحصیل می کنند.
۲۶. **پایان نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجویان دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می شود.
۲۷. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجویان را در انجام پایان نامه بر عهده دارد.
۲۸. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجویان را در انجام پروژه، پایان نامه بر عهده دارد.
۲۹. **هیئت داوران:** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه دانشجویان در دوره کارشناسی ارشد مطابق این آیین نامه دانشگاه انتخاب می شوند.
۳۰. **مرخصی تحصیلی:** مدت زمان مشخصی که دانشجویان برابر ضوابط معین به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
۳۱. **انصراف:** فرایندی که در آن دانشجویان به طور خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری می کنند.

۳۲. **ترک تحصیل:** عدم انتخاب واحد دانشجو برای یک نیمسال تحصیلی و عدم مراجعه بعدی برای تعیین تکلیف او در طول آن نیمسال جزو مصادیق ترک تحصیل دانشجو محسوب می شود که به عنوان دانشجوی منصرف از تحصیل تلقی خواهد شد.

دانشگاه صنعتی شاهرگ